

Hvad er den optimale modellen for 112-sentraler?

Dialogkonferense om felles nødnummer i Oslo, april 2009

**Region
Hovedstaden**

REGION

Freddy Lippert

lippert @ regionh . dk

**Præhospital leder &
Chef for Akut Medicin og Sundhedsberedskab
Koncern Plan og Udvikling
Region Hovedstaden**

Freddy Lippert

- Chef for akut medicin og sundhedsberedskab
- i Region Hovedstaden, Danmark
- Præhospital leder i Region Hovedstaden
- Læge, anæstesiolog med klinisk arbejde med akutbehandling gennem 20 år
- Forskning og undervisning inde for akutområdet
- Internationalt samarbejde
- Rådgiver for Sundhedsstyrelsen

National Board of Health

Overskrifter

Præsentation: Region Hovedstaden

Hvad er den reelle problemstilling?

Nødmeldenummer i Europa – hvad ved vi?

**"Den danske model": Alarmcentralerne og
vagtcentralerne i Danmark i dag**

**Strukturreformen og centraliseringen af
akutberedskabet i Danmark**

**Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe om
alarmeringsfasen og "anbefalingerne"**

**Den "optimale model" og den fremtidige løsning i
Danmark?**

Terminologi

Alarmcentral = 112-central, nødmeldecentral

Alarmcentral vs. vagtcentral

**AMK i Danmark = Akut Medicinsk Koordinationscenter
(sundhedsberedskab i regionerne)**

Overskrifter

Præsentation: Region Hovedstaden

Hvad er den reelle problemstilling?

Nødmeldenummer i Europa – hvad ved vi?

”Den danske model”: Alarmcentralerne og vagtcentralerne i Danmark i dag

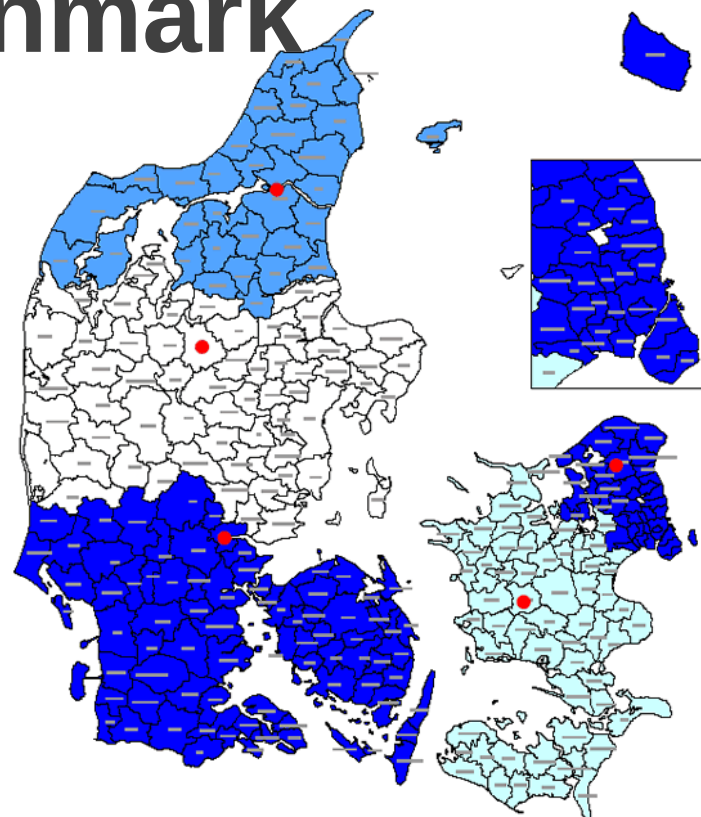
Strukturreformen og omorganisering af akutberedskabet i Danmark

Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe om alarmeringsfasen og ”anbefalingerne”

Den ”optimale model” og den fremtidige løsning i Danmark?

Regionerne i Danmark

- Region Nordjylland
- Region Midtjylland
- Region Syddanmark
- Region Sjælland
- Region Hovedstaden

Eksempel Region Hovedstaden

- 1,6 mio. indbyggere
- 2.600 km²
- 29 kommuner
- 12 hospitaler, heraf 5 "områdehospitaler"
- 36.000 ansatte

- Budget: 30 mia. DDK.

Region Hovedstaden

1.6 million borgere

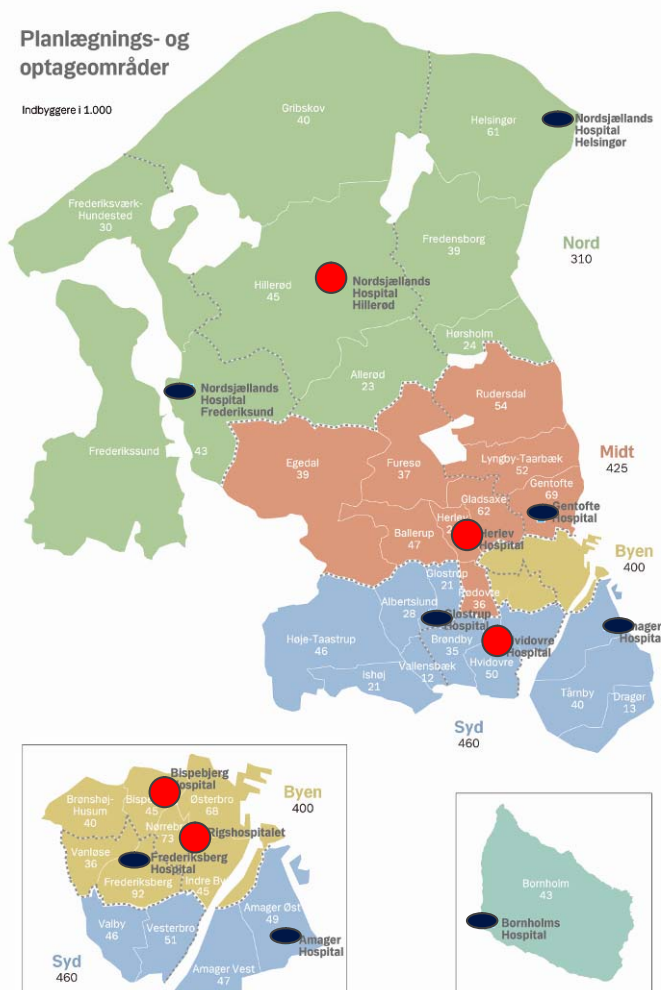
- *1 region for sundhedsvæsenet (herunder ambulancer)*
- *4 politikredse*
- *29 kommuner (herunder brandberedskabet)*

Region Hovedstaden

Planlægnings- og
optageområder

Indbyggere i 1.000

Status primo 2009

- 2 Alarmcentraler**
- 2 vagtcentraler**
- 3 ambulancetjenester**
- 1 akutlægebilsorganisation**
- 2 udrykningshold fra hospitalerne**
- 1 AMK (akut medicinsk koordinationscenter)**
- 12 somatiske hospitaler**
- 11 "skadestuer" med åben adgang**
- 1 traumecenter**
- 1 lægevagtsordning**
- "Den akutte psykiatri"**
- 1 psykiatrisk udrykningstjeneste**
- 1 samlet indsats til krisestøtte**

Overskrifter

Præsentation: Region Hovedstaden

Hvad er den reelle problemstilling?

Nødmeldenummer i Europa – hvad ved vi?

”Den danske model”: Alarmcentralerne og vagtcentralerne i Danmark i dag

Strukturreformen og omorganisering af akutberedskabet i Danmark

Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe om alarmeringsfasen og ”anbefalingerne”

Den ”optimale model” og den fremtidige løsning i Danmark?

Hvad er problemstillingen?

**Et fælles nødnummer 112 eller
flere forskellige?**

**Organisering og ansvar for
sundhedsfaglige opgaver?**

Overskrifter

Præsentation: Region Hovedstaden

Hvad er den reelle problemstilling?

Nødmeldenummer i Europa – hvad ved vi?

"Den danske model": Alarmcentralerne og vagtcentralerne i Danmark i dag

Strukturreformen og omorganisering af akutberedskabet i Danmark

Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe om alarmeringsfasen og "anbefalingerne"

Den "optimale model" og den fremtidige løsning i Danmark?

Emergency Medical Services Systems in the European Union

- Report of an assessment project
co-ordinated by
the World Health Organization
- Unpublished, preliminary data

Emergency Medical Services Systems in the European Union

- Data from 27 countries
- 112 is available as an emergency number in all 27 countries

Preliminary data

Emergency Medical Services Systems
in the European Union
In Medical Emergencies: which number?

Preliminary data presented
will soon be available
at WHO Europe website

Emergency Medical Services Systems in the European Union

In conclusion:

- 112 is available as an emergency number in all 27 countries
- Other medical emergency numbers in use
- There is no European model for emergency medical dispatch centres

Overskrifter

Præsentation: Region Hovedstaden

Hvad er den reelle problemstilling?

Nødmeldenummer i Europa – hvad ved vi?

**"Den danske model": Alarmcentralerne og
vagtcentralerne i Danmark i dag**

Strukturreformen og omorganisering af
akutberedskabet i Danmark

Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe om
alarmeringsfasen og "anbefalingerne"

Den "optimale model" og den fremtidige løsning i
Danmark?

**Region
Hovedstaden**

REGION

Alarmeringsfaser Alarmcentraler og vagtcentraler

Nuværende organisering

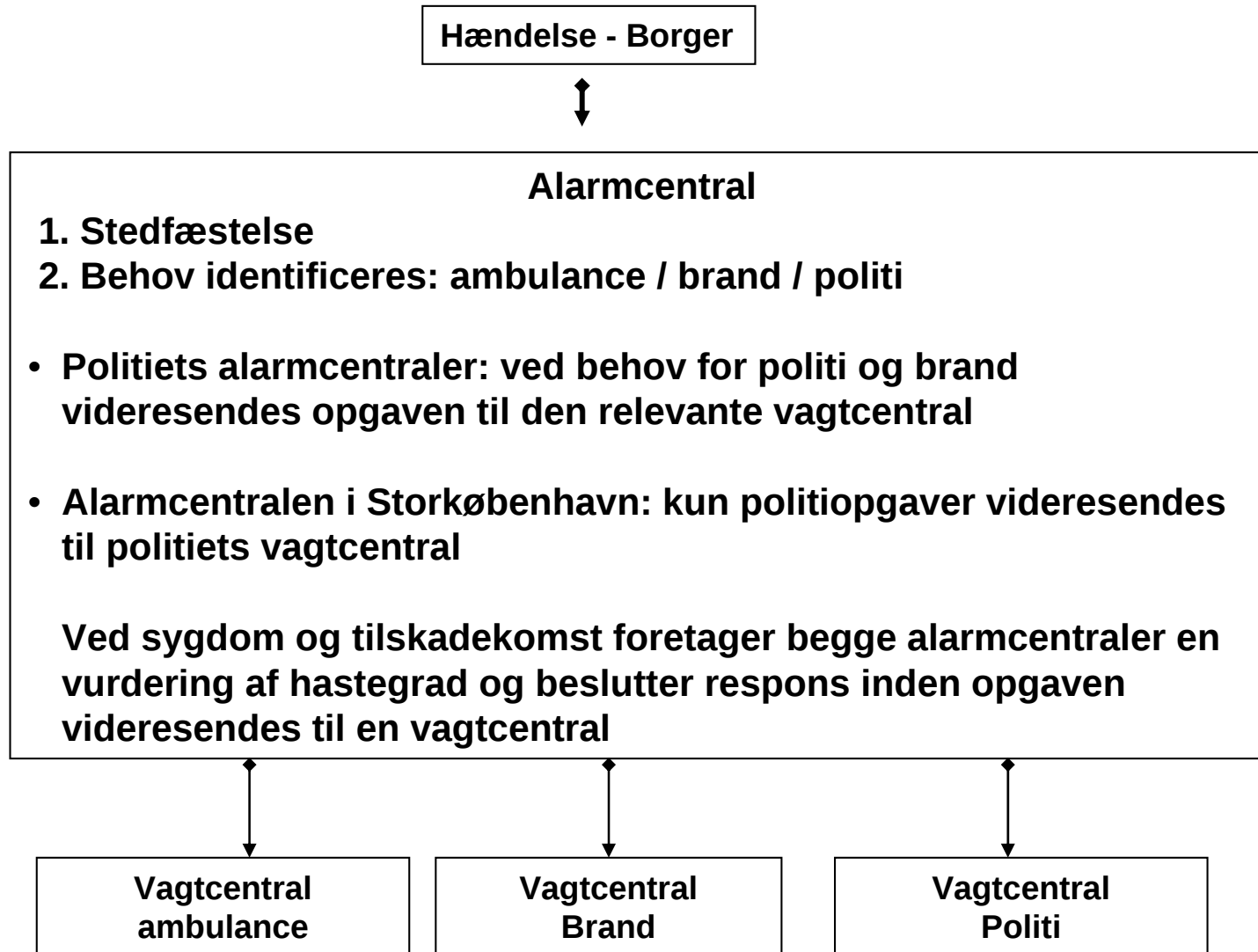
To alarmcentral systemer

**Flere vagtcentraler hos "privat" ambulancetjeneste uden
sundhedsfaglige personel**

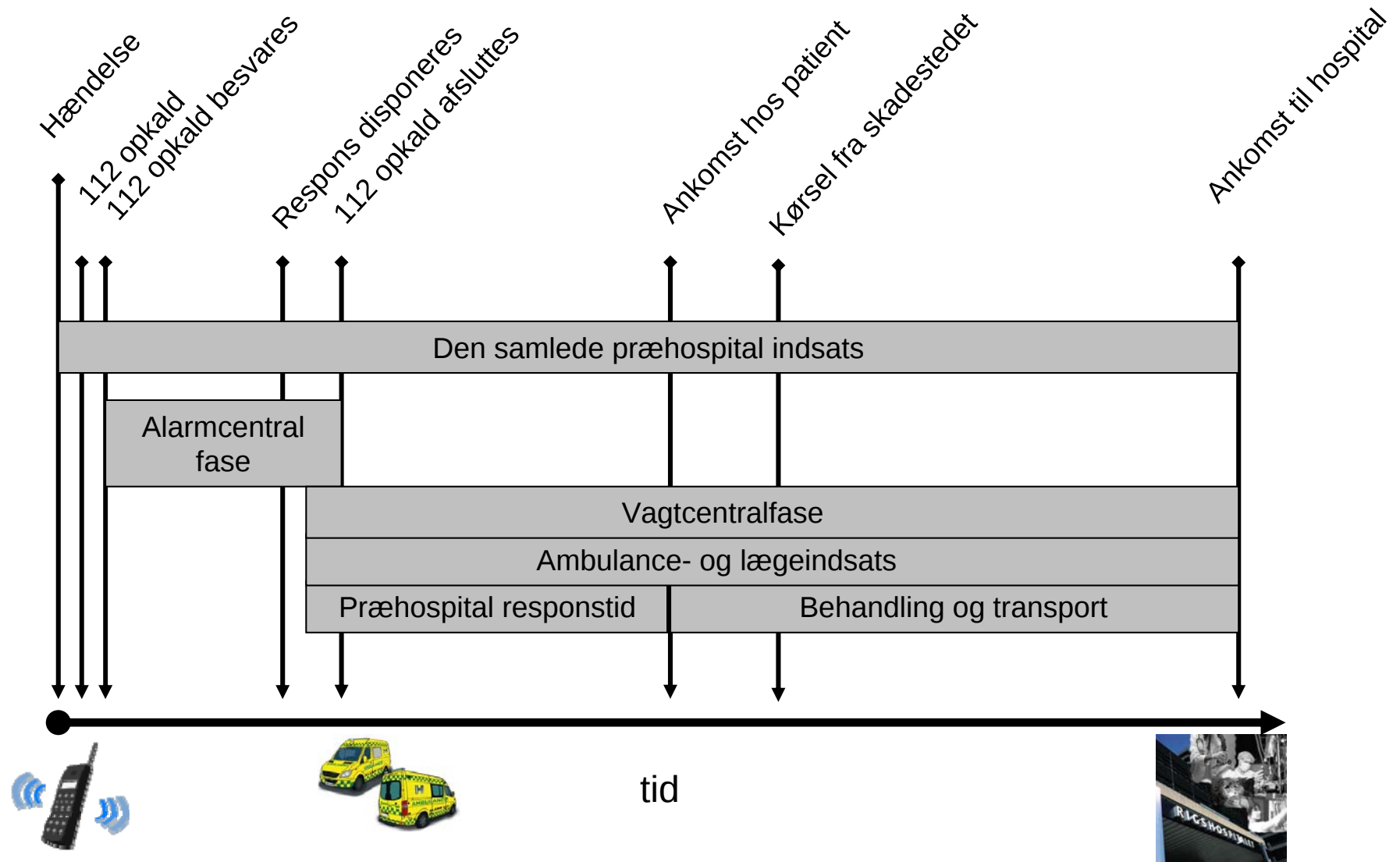
Flere ambulancetjenester

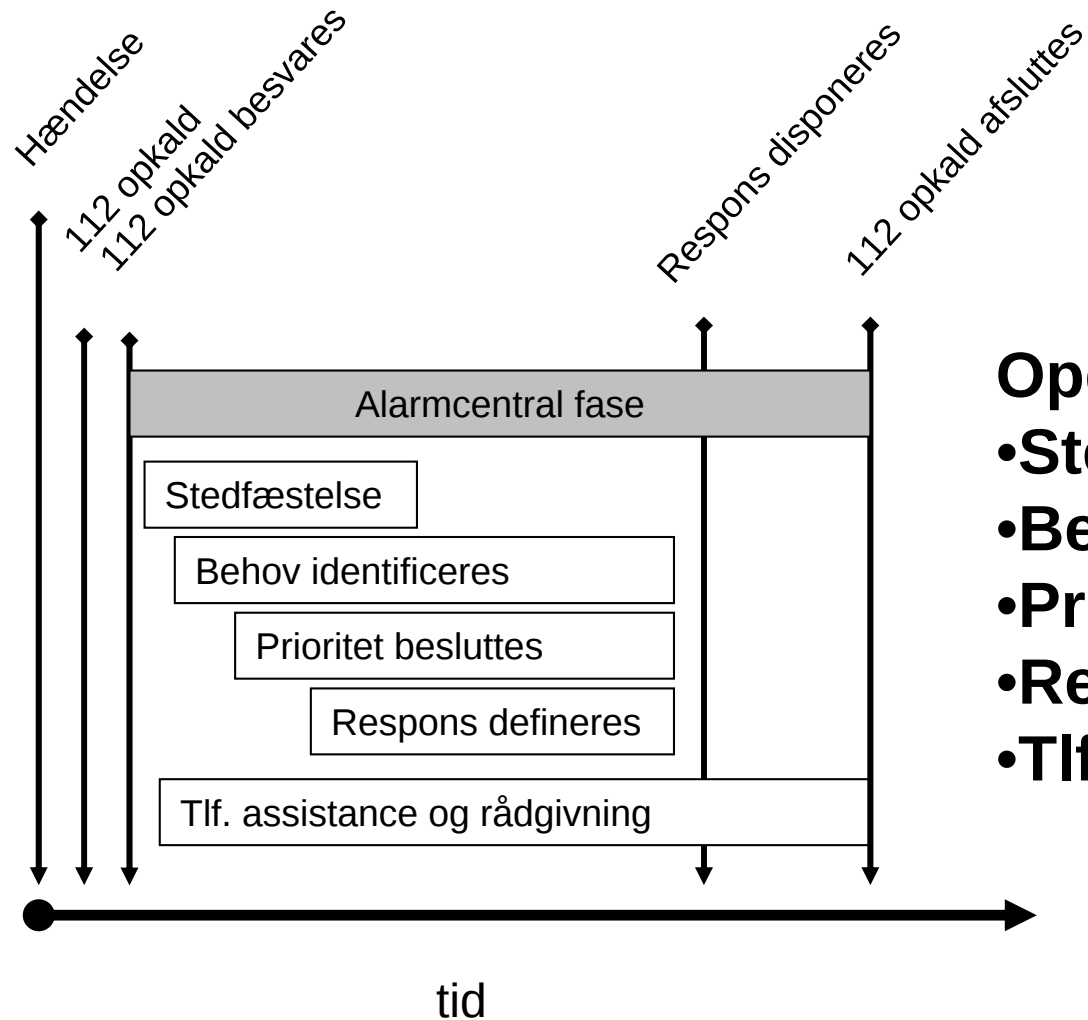
Skematisk fremstilling af alarm- og vagtcentralfunktioner

Skematisk fremstilling af det akutte forløb fra hændelse til ankomst på hospital

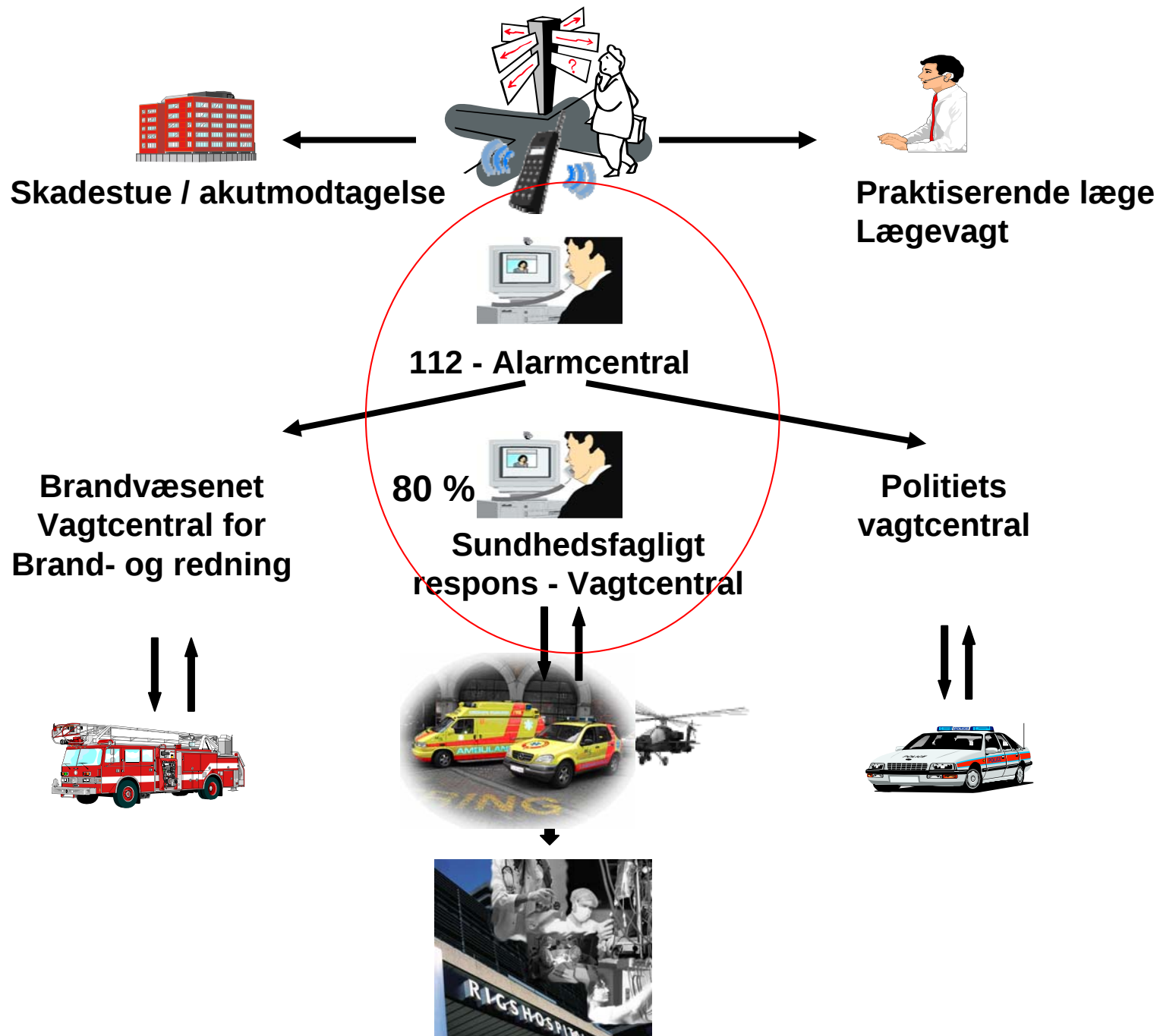

Skematisk fremstilling af alarmeringsfasen

Opgaver

- **Stedfæstelse**
- **Behov for hjælp**
- **Prioritering**
- **Respons defineres**
- **Tlf. rådgivning**

Overskrifter

Præsentation: Region Hovedstaden

Hvad er den reelle problemstilling?

Nødmeldenummer i Europa – hvad ved vi?

”Den danske model”: Alarmcentralerne og vagtcentralerne i Danmark i dag

Strukturreformen og omorganisering af akutberedskabet i Danmark

Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe om alarmeringsfasen og ”anbefalingerne”

Den ”optimale model” og den fremtidige løsning i Danmark?

...et styrket akutberedskab

Akutberedskabet
—
planlægningsgrundlaget for regionerne 2007

Sundhedsstyrelsens akutrapport

- **Overordnede anbefalinger**
- Styrkelse af akutmodtagelse på hospitalerne
- Styrkelse af præhospitale indsats

Anbefalinger i Akutrapporten vedr. samling af akutmodtagelser

- Færre hospitaler - halvering
- Færre hospitaler med akutmodtagelse
- På det enkelte sygehus samles de akutte modtagelser ét sted
- Befolkningsunderlag 200.000-400.000
- Områder med ø- eller ø-lignende geografi kan nødvendiggøre særlige løsninger

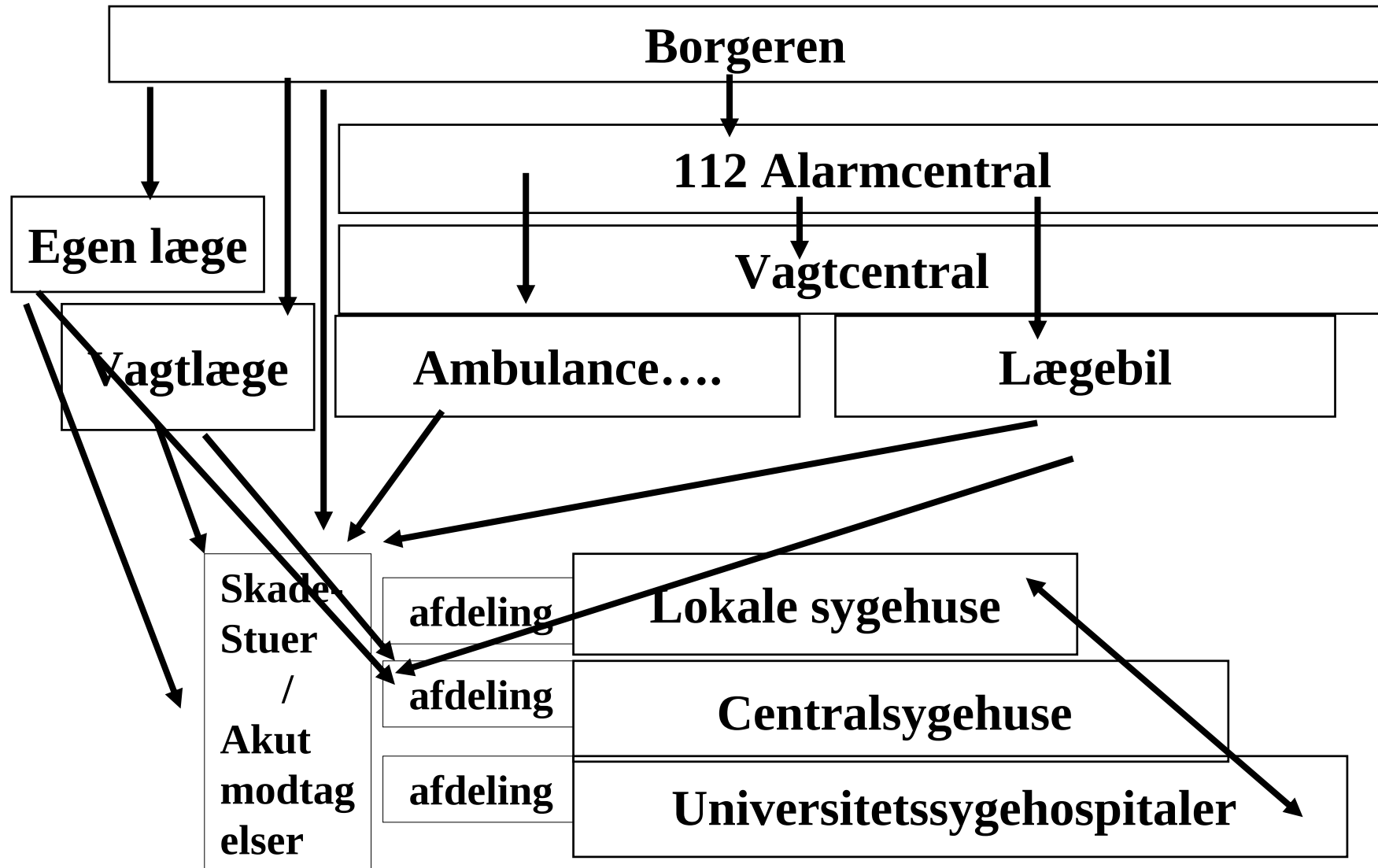
Formål med samling:

- Sikre kvalitet, erfaring og specialistbehandling

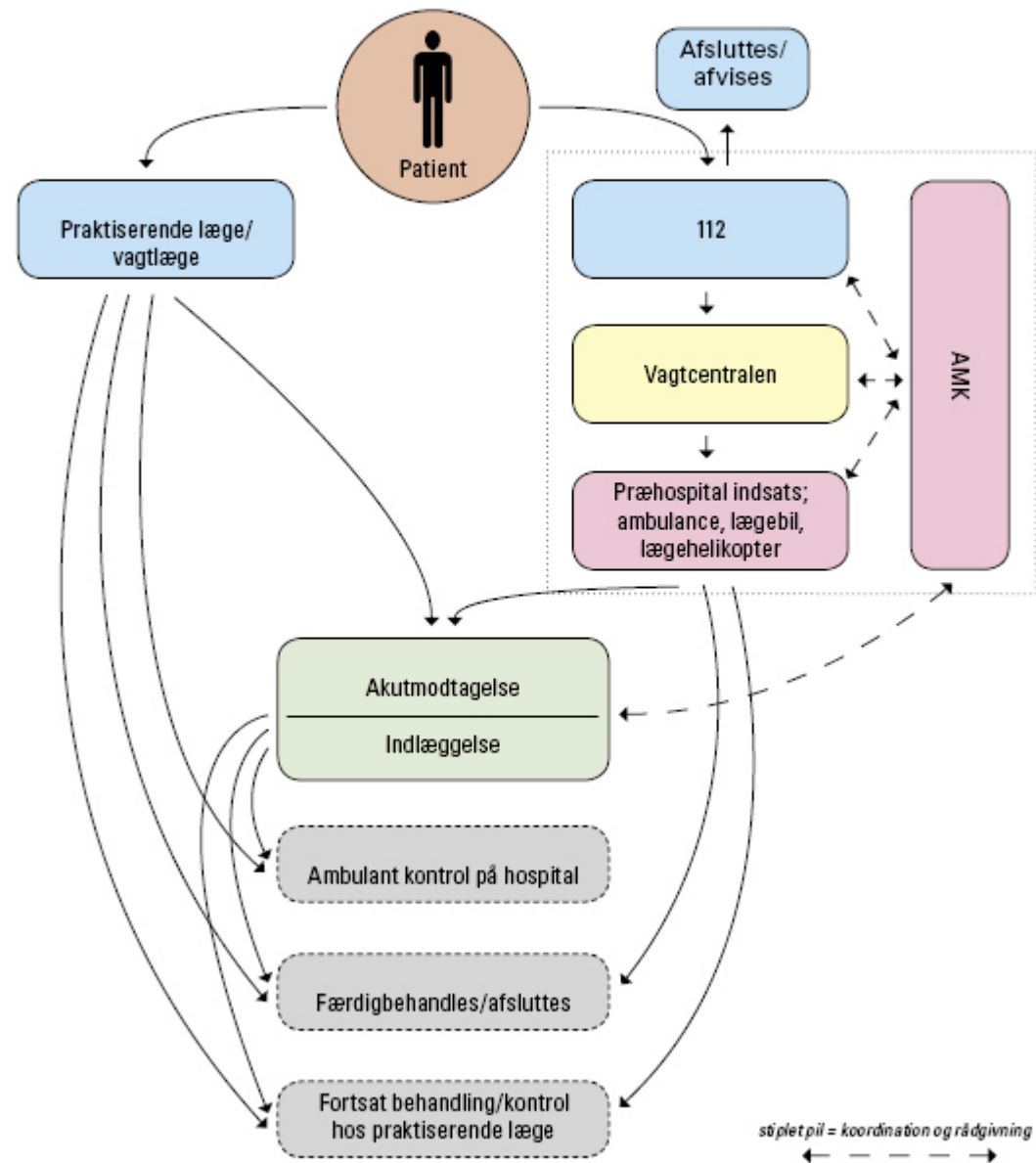
Anbefalinger i Akutrapporten for den præhospitale indsats

- **Det præhospitale område**
 - Al henvendelse til sygehusvæsenet skal være visiteret
 - Landsdækkende nummer til vagtlægeordningen
 - Oprettelse af nære tilbud
 - **Bedre samarbejde mellem alarmcentral, vagtcentral, ambulancer, almen praksis, AMK og akutmodtagelser**
 - **Sundhedsfaglig opkvalificering af alarmcentraler**
 - Fokus på præhospital diagnostik og behandling og hurtig transport, herunder anbefaling om helikopterordning

Den akutte patients vej

Det akutte patientforløb

Ændret organisering af akutbehandlingen

Forudsætning for centralisering på hospitaler

let adgang for patienterne til råd, vejledning

en bedre visitation

en styrket præhospital indsats

en bedre disponering og anvendelse af de præhospitale
ressourcer

Alarmcentralen er i stadig højere grad "gatekeeper" for
adgang og ressourcer

Overskrifter

Præsentation: Region Hovedstaden

Hvad er den reelle problemstilling?

Nødmeldenummer i Europa – hvad ved vi?

”Den danske model”: Alarmcentralerne og
vagtcentralerne i Danmark i dag

Strukturreformen og omorganisering af
akutberedskabet i Danmark

**Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe om
alarmeringsfasen og ”anbefalingerne”**

Den ”optimale model” og den fremtidige løsning i
Danmark?

Arbejdsgruppen vedr. de sundhedsfaglige opgaver i alarmeringsfasen

Baggrund for nedsættelse af arbejdsgruppen

- Udgivelse af rapport
'Styrket Akutberedskab', 2007
 - Beskriver et nyt grundlag og en markant sigtelinje for den regionale sundhedsplanlægning

Anbefaling 12 i akutrappen

- Sundhedsstyrelsen anbefaler, at der sker en afklaring af de sundhedsfaglige opgaver på alarmcentralerne, så det formelle ansvar for kompetencer, disponering, hjælp til ændringer, klagesagsbehandling og tavshedspligt over for borgeren fastlægges i sundhedsfagligt regi.
- Arbejdsgruppen nedsættes for at konkretisere anbefaling 12 og fremkomme med anbefalinger hertil.

Arbejdsgruppens sammensætning

- **Sundhedsstyrelsen** (formand)
- **Danske Regioner** (interesseorganisation for de fem regioner)
- **Regionerne** (Nordjylland, Region Midtjylland, Region Syddanmark, Region Sjælland, Region Hovedstaden)
- **Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse**
- **Rigspolitiet** (politiets alarmcentraler)
- **Alarmcentralen** i Storkøbenhavn (Københavns Brandvæsen)
- **Dansk Sygepleje Selskab**
- **Ambulancetjenesterne**

Kommissorium for arbejdsgruppen

- At afklare de sundhedsfaglige opgaver i alarmeringsfasen, herunder anbefale hvilke opgaver alarmcentralens personale bør kunne udføre.
- At beskrive nuværende placering af **ansvaret** for udførelsen af de sundhedsfaglige opgaver i alarmeringsfasen.
- At afklare grundlaget for **information og samtykke, tavshedspligt** og videregivelse af helbredsoplysninger mv. og journalføring i forbindelse med borgers opkald til 112
- At beskrive alarmoperatørernes nuværende **uddannelse**.
- At beskrive de nuværende **kommunikationsveje**, der knytter sig til alarmcentralens sundhedsfaglige opgaver, herunder særlige tekniske overvejelser.
- At beskrive hvordan **klagegangen** foregår i forhold til politiets opgaver og i forhold til sundhedsprofessioner.
- At beskrive **mulige modeller for sundhedsfaglig rådgivning** til alarmcentralerne, herunder krav til alarmcentralens personales kvalifikationer.

Arbejdsgruppens rapport

- Endnu ikke færdig men sendes i høring i april
- En grundig beskrivelse af alarmeringsfasen
- Enighed om styrkelse af det sundhedsfaglige element i alarmeringsfasen
- Ansvar skal afklares, klagesagsproceduren skal forbedres, bedre uddannelse af alarmoperatører, elektronisk disponeringssystem skal indføres
- Ikke enighed om i hvilke rammer løsningerne kan og skal gennemføres

Overskrifter

Præsentation: Region Hovedstaden

Hvad er den reelle problemstilling?

Nødmeldenummer i Europa – hvad ved vi?

”Den danske model”: Alarmcentralerne og vagtcentralerne i Danmark i dag

Strukturreformen og omorganisering af akutberedskabet i Danmark

Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe om alarmeringsfasen og ”anbefalingerne”

Den ”optimale model” og den fremtidige løsning i Danmark?

**Region
Hovedstaden**

REGION

Præhospital indsats og sundhedsberedskab i Region Hovedstaden

Politiske anbefalinger fra regionsrådet februar 2008

Konklusion

Afrapporteringen omfatter 41 anbefalinger til den fremtidige organisering af regionens akutberedskab med det formål at sikre let og lige adgang til akut behandling for borgerne ved akut sygdom og tilskadekomst.

Anbefalinger omfatter en ny og samlet løsning, der skal sikre et sammenhængende patientforløb og en hensigtsmæssig ressourceudnyttelse i regionen

De akutte funktioner samles

**De akutte sundhedsfaglige funktioner og akutte
rådgivningsfunktioner samles på en fælles regional
vagtcentral:**

AMK - akut medicinsk koordinationscenter

Sundhedsfaglige 112-kald

Ambulancedisponering

Akutlægekørsel

Interhospitale transporter

Den specielle, centrale visitation

Sundhedstelefonen

Giftlinjen

Den telefoniske lægevagt

Anbefaling

Bedre og lettere adgang for borgerne til hjælp

Der skal være **let og lige adgang** for borgere til at få akut hjælp ved akut sygdom og tilskadekomst, herunder **mulighed for rådgivning**

Borgerne skal kunne få **telefonisk rådgivning** på døgnbasis via egen læge/ lægevagts, **alarmcentral** og en fælles sundhedstelefon

Der skal etableres en **sundhedstelefon**, hvor borgeren kan få sundhedsfaglig rådgivning og vejledning om forholdsregler ved akut sygdom og få oplyst ventetider på regionens skadestuer.

Anbefaling

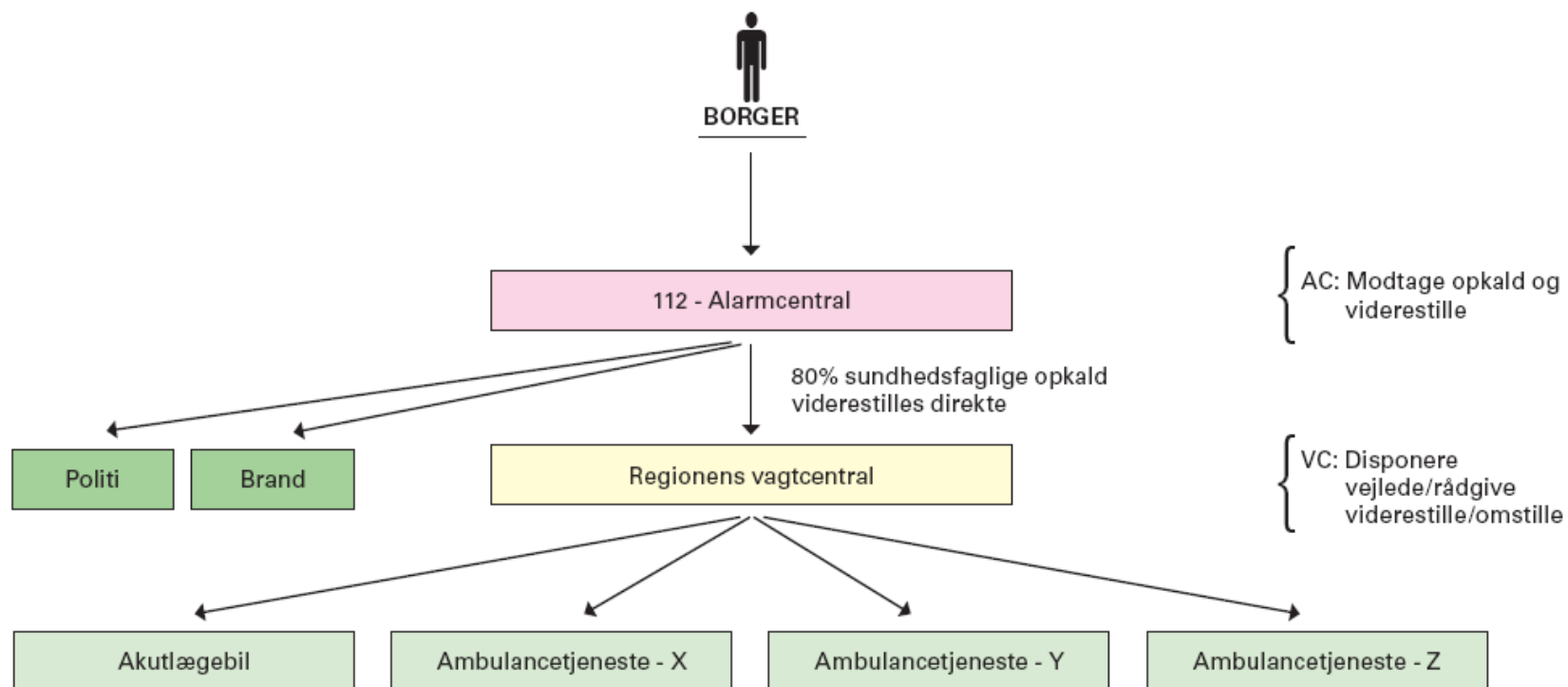
Alarmcentralen gøres sundhedsfaglig

Borgernes skal betjenes af **en fælles alarmcentral**
Regionens skal selv disponere de sundhedsfaglige 112-opkald, der indgår på alarmcentralen

Dette skal ske ved samarbejde om en fælles alarm-vagtcentral eller ved at relevante opkald straks videresendes til regionens vagtcentral

Der skal knyttes **sundhedsfaglige personer** til alarm- og vagtcentralen

Der skal anvendes en elektroniske **disponeringsvejledning** (skandinavisk indeks), som beslutningsstøtte, til dokumentation og til kvalitetssikring

Fremtidig alarm-vagtcentralstruktur
Model med viderestilling

Hvad er problemstillingen?

Den rigtige hjælp til den rigtige patient på rette tid og med de rigtige ressourcer

Borgerne skal have let adgang til hjælp og hurtig hjælp, når det gælder

Der er i dag mange forskellige "tilbud" afhængig af behov (ambulance, lægebil, egen læge, henvendelse på akutmodtagelse, telefonisk rådgivning)

Der anvendes mange ressourcer præhospitalt – også til beredskab

Hvad er løsningen?

Det er derfor vigtigt at identificere behovet korrekt

Ressourcerne skal anvendes bedst muligt

Elektroniske medicinsk støtteværktøj (indeks)

Tidlig sundhedsfaglig vurdering

Hvad er løsningen?

Organisering af og ansvar for løsning af sundhedsfaglig opgaver er regionernes opgave og ansvar

**Et fælles nødnummer 112 til en fælles alarmcentral med sundhedsvæsenet, brand og politi
eller**

Et fælles nødnummer 112, hvor sundhedsfaglige opkald viderestilles til regionerne

En fælles alarmcentral?

Hurtig og let adgang til hjælp via et nummer

Bedre koordination af det samlede beredskab ved større ulykker og hændelser

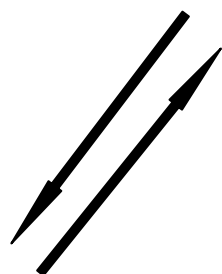
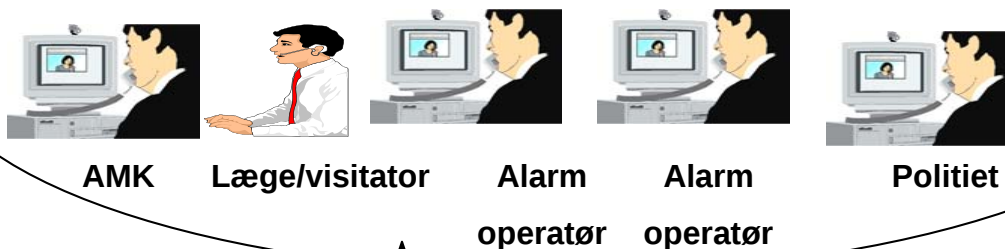
Ansvar og opgavedeling mellem forskellige myndigheder

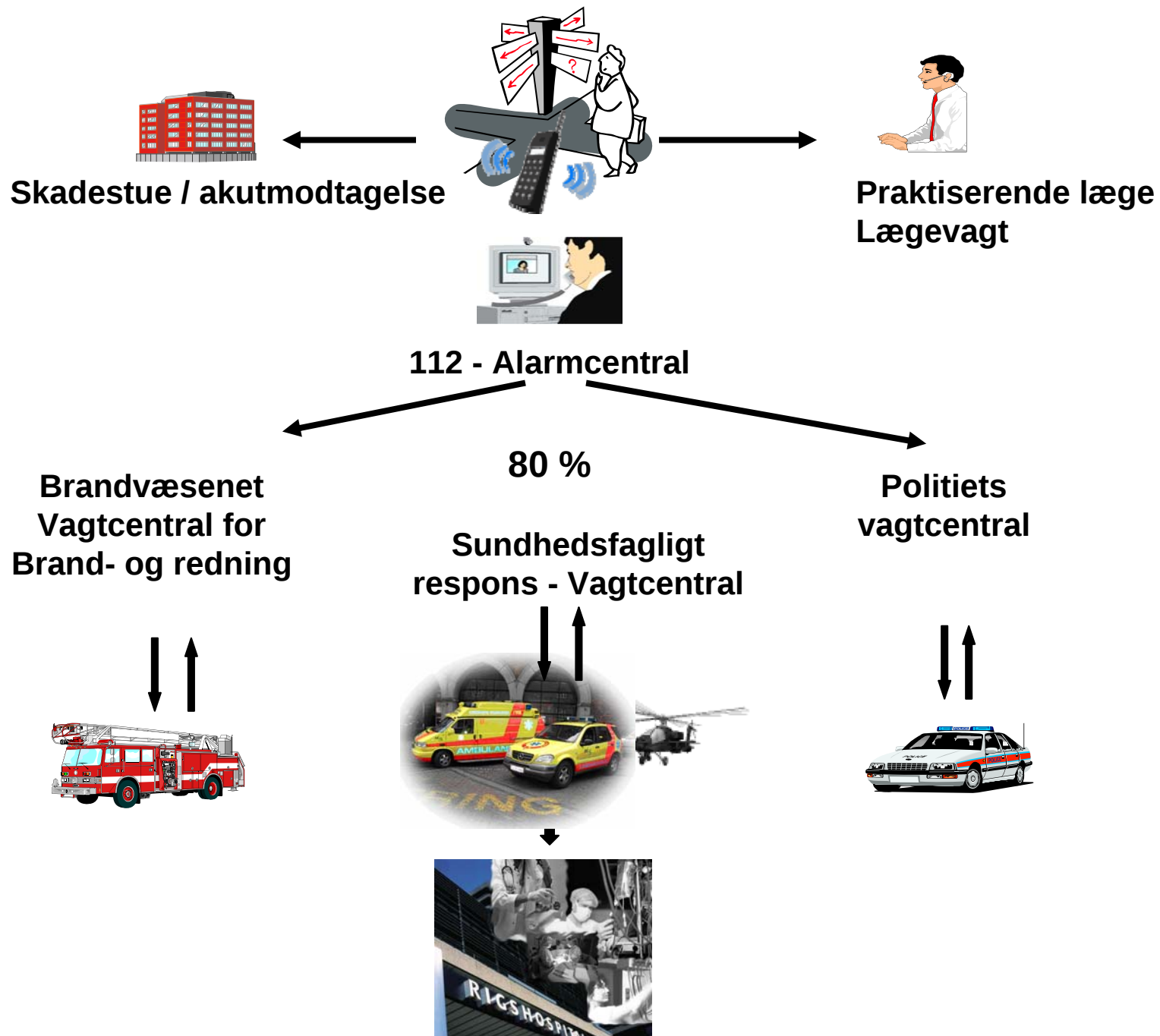

Fremtidens alarm-vagtcentral?

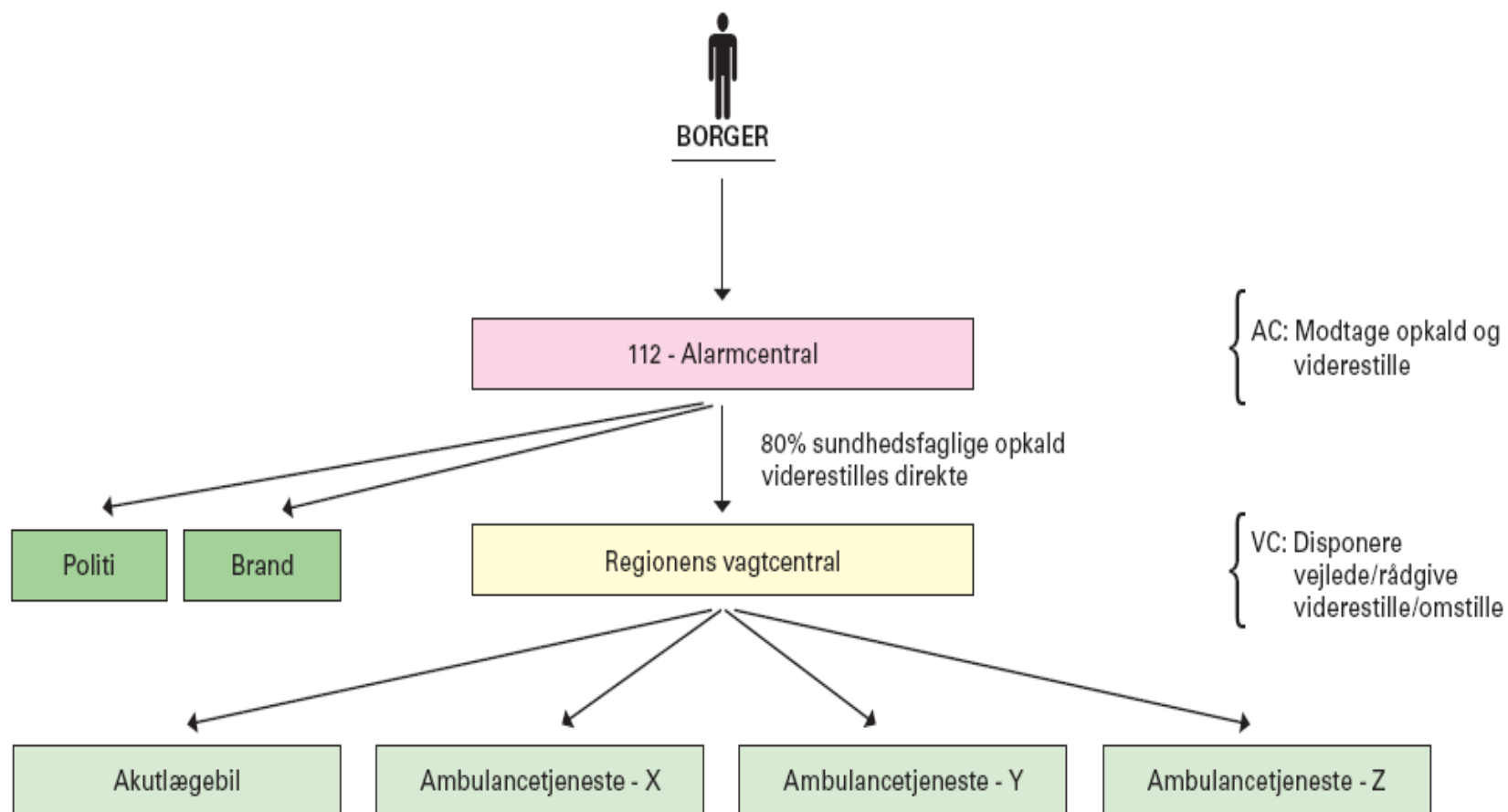
112 – Alarm og vagtcentralcentral

Fremtidig alarm-vagtcentralstruktur

Model med viderestilling

Summary

Nødmeldenummer i Europa – hvad ved vi?

**"Den danske model": Alarmcentralerne og
vagtcentralerne i Danmark i dag er forældet**

**Centralisering af akutberedskabet i Danmark kræver gode
præhospitale løsninger**

**Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe om alarmeringsfasen
og "anbefalingerne"**

**Den fremtidige løsning i Danmark er en adskillelse af
alarm- og vagtcentralfunktioner**

**Den "optimale model": et nummer og sundhedsfaglige
opgaver løses i sundhedsfagligt regi**